

**REPUBLIKA HRVATSKA
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN I JAVNU NABAVU**

KLASA: 400-08/16-01/1
UR.BROJ:2103/1-06-16-2
Bjelovar, 24. listopada 2016.

**UPUTE
ZA IZRADU PRORAČUNA BJELOVARSKO
BILOGORSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE
2017. - 2019. GODINE**

Bjelovar, listopad 2016.

UVOD

Sukladno članku 27. Zakona o proračunu („NN“ br. 87/08, 109/07, 136/12 i 15/15), i Uputama Ministarstava financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2017. – 2019. godine (kolovoz 2016.) Upravni odjel za proračun i javnu nabavu Bjelovarsko - bilogorske županije u obvezi je izraditi Upute za izradu Proračuna Bjelovarsko - bilogorske županije za razdoblje 2017. – 2019. godine.

Upute Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2017. – 2019. godine (dostupne su na www.mfin.hr/lokalni-proracuni) sadrže:

- metodologiju izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- metodologiju izrade prijedloga finansijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i regionalne samouprave
- planiranje rashoda proračunskih korisnika u sklopu decentraliziranih funkcija
- obrasce za pomoć pri izradi osnovnih dijelova proračuna.

Upute za izradu Proračuna Bjelovarsko – bilogorske županije za razdoblje 2017. - 2019. godine sadrže:

- **Osvrt na Upute Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne (područne) regionalne samouprave:**
 - temeljni ekonomski pokazatelji Republike Hrvatske
 - metodologija izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- **Upute za izradu proračuna Bjelovarsko - bilogorske županije:**
 - ciljevi i planirane politike Bjelovarsko - bilogorske županije
 - prihodi proračuna Bjelovarsko - bilogorske županije
 - okvirni limiti prijedloga finansijskog plana po proračunskim korisnicima
 - metodologija izrade prijedloga finansijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika
 - terminski plan za izradu prijedloga proračuna i prijedloga finansijskih planova proračunskih korisnika i izvanproračunskog korisnika Bjelovarsko - bilogorske županije
 - terminski plan
 - obrasci
 - šifre i nazivi programa
 - procjena prihoda planiranih po upravnim odjelima i izvorima sredstava

Svi proračunski korisnici i izvanproračunski korisnici Županije obvezu su pristupiti izradi prijedloga svojih planova primjenjujući metodologiju u skladu sa Zakonom o proračunu („NN“ br. 87/08, 109/07, 136/12 i 15/15), Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14) i Pravilnikom o proračunskim kvalifikacijama (NN br. 26/10 i 120/13).

Metodologija za izradu prijedloga proračuna nije se značajnije mijenjala u odnosu na prethodnu godinu.

Važnost procesa planiranja prepoznata je i kontekstu davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti (NN br. 139/10 i 19/14) i Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (78/11, 106/12, 130/13, 19/15, 119/15).

Tako je dio Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i područja planiranja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave / izrade finansijskog plana, koje obuhvaća 15 pitanja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove proračunske i izvanproračunske korisnike, a

temeljem kojih se provodi samoprocjena rada sustava i ispunjavanja obveza utvrđenih propisima vezanim za proces planiranja proračuna / izrade finansijskog plana.

Čelnik jedinice područne (regionalne) samouprave, proračunskog i izvanproračunskog korisnika odgovoran je za zakonito i pravilno planiranje proračuna odnosno finansijskog plana.

U proračunu za 2017. godinu obvezno je uključiti sve vlastite i namjenske prihode i primitke proračunskih korisnika iz nadležnosti Županije.

Proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, poštujući trogodišnji proračunski okvir. Proračun za 2017. godinu donosi se na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije za 2018. i 2019. godinu se na razini skupine (druga razina računskog plana). Ovakav način donošenja proračuna omogućava veću fleksibilnost u izvršavanju proračuna i finansijskog plana, što je od važnosti za realizaciju programskega planiranja.

OSVRT NA UPUTE MINISTARSTAVA FINANCIJA ZA IZRADU PRORAČUNA JEDINICA LOKALNE (PODRUČNE) REGIONALNE SAMOUPRAVE

Temeljni ekonomski pokazatelji za razdoblje 2017. – 2019. godine

Prema proračunskom kalendaru, krajem srpnja, Vlada Republike Hrvatske usvaja smjernice ekonomске i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje, koje između ostalo sadrže ciljeve ekonomске politike za trogodišnje razdoblje te makroekonomski i fiskalni okvir opće države. Nakon usvajanja smjernica, Ministarstvo financija izrađuje upute za izradu prijedloga državnog proračuna, a na temelju oba navedena dokumenata sastavlja i upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Međutim, raspuštanje Hrvatskog sabora i raspisivanje prijevremenih parlamentarnih izbora utjecalo je na promjene u procesu izrade Državnog proračuna za naredno trogodišnje razdoblje. U takvim okolnostima, smjernice ekonomске i fiskalne politike nisu mogле biti izrađene, niti usvojene, pa se očekuje njihovo donošenje.

Bez obzira na navedeno, Ministarstvo financija je sastavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2017. – 2019. godine.

Metodologija izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Metodologija za izradu proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima: Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rokovi i metodologija za izradu prijedloga proračuna nisu se mijenjali u odnosu na prethodnu godinu.

Uključivanje vlastitih prihoda i primitaka svih proračunskih korisnika u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

U prošlogodišnjim Uputama za izradu proračuna detaljno je obrazložena obveza uključivanja svih prihoda primitaka, rashoda i izdataka proračunskih korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcionskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja. Iznimka je napravljena (prethodne godine) za vlastite i

namjenske prihode i primitke Opće bolnice Bjelovar koja je bila u sanaciji, te se kao takva nije planirala u okviru konsolidiranog proračuna. Kako je tijekom ove godine došlo do prekida postupka sanacije ustanova u zdravstvu koje su time vraćene u nadležnost jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2017. – 2019. trebaju biti obuhvaćene i ove ustanove sa svim svojim prihodima i rashodima. Sve vlastite i namjenske prihode ustanova u zdravstvu u vlasništvu jedinica, uključujući i prihode ostvarene od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, potrebno je planirati u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i vlastite, te namjenske prihode škola.

Primjena ekonomске klasifikacije propisane Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je u primjeni od 2015. godine donio je promjene u sadržaju finansijskih izvještaja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave razine 22. U Računski plan uvedena je nova podskupina računa 367 „Prijenosi Proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti“ s pripadajućim podskupinama.

Podskupina računa 367 ne koristi se u procesu planiranja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Za sredstva namijenjena proračunskim korisnicima u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u planu i izvještaju o izvršenju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne koristi se podskupina računa 367 „Prijenos proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti“, već se rashodi proračunskih korisnika iskazuju prema prirodnoj vrsti.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koristi podskupinu računa 366 „Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna“ za planiranje sredstva proračunskom korisniku koji nije iz njegove nadležnosti, bez obzira hoće li navedena sredstva u procesu izvršavanja doznačavati na račun korisnika ili nadležnog proračuna.

Sredstva koja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruju iz državnog proračuna za provođenje EU projekata planiraju se na podskupini računa 638 „Pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava“. Naglašavamo kako primljeni predujam iz državnog proračuna za provođenje EU projekata jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave knjigovodstveno evidentira zaduženjem novčanih sredstava te odobrenjem osnovnog računa 23957 „Obveze za EU predujmove“. Nakon nastanka rashoda vezanih za projekt koji se financira iz EU sredstava, za iznos tih rashoda jedinica zadužuje osnovni račun 23957 „Obveze za EU predujmove“, te odobrava osnovni račun 63811 „Tkuće pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU“, odnosno 63821 „Kapitalne pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU“.

Iznimno, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili njihovi proračunski korisnici sudjeluju u EU programima kojima upravljaju institucije izvan Republike Hrvatske, ostvarena sredstva paniraju se na podskupni računa 632 „Pomoći od međunarodnih organizacija, te institucija i tijela EU“.

Jačanje srednjoročnog proračunskog okvira – uvođenje dvojnih limita

Preporuke Europske komisije idu u smjeru potrebe jačanja srednjeročnog proračunskog okvira za što će se, u okviru izmjena i dopuna Zakona o proračunu, pronaći dodatna metodološka rješenja, a temeljena na najboljoj europskoj praksi.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju kod izrade projekcija za 2018. i 2019. godinu poraditi na njihovoj vjerodostojnosti, a tome će svakako doprinijeti i kvalitetna izrada dvojnih limita za proračunske korisnike na početku proračunskog ciklusa.

Upute koje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađuju za svoje proračunske korisnike obvezno trebaju sadržavati i limite. Korisnicima se ne limitiraju vlastiti i namjenski izvori financiranja, već isključivo sredstava koja ostvaruju iz proračuna jedinice. Limiti su dodijeljeni iznosi sredstava unutar kojih bi korisnici izrađivali prijedloge finansijskih planova. Jedan limit se utvrđuje ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti (koje proizlaze iz trenutno važećih propisa), a drugi limit ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu novih ili promjenu postojećih aktivnosti.

Troškovi provođenja postojećih programa, odnosno aktivnosti obuhvaćaju troškove održavanja postojeće razine usluga, uzimajući u obzir očekivane promjene u broju korisnika i primjerice tekuće troškove kapitalnih projekata, koji će se završiti tokom planiranog razdoblja. Troškovi novih programa uključuju i troškove promjene razine i vrste usluge, primjerice u školama uvođenje boravka za djecu i dr.

Ukupan iznos sredstva potrebnih za osiguranje minimalnih finansijskih standarda (bilančnih prava) za svaku pojedinu decentraliziranu funkciju, potrebno je izraditi u skladu s limitima danim u Uputama Ministarstava financija na razini 2016. godine.

Primjena načela transparentnosti

Člankom 12. Zakona o proračunu propisano je jedno od ključnih proračunskih načela, načelo transparentnosti. Načelo transparentnosti iznimno je važno zbog uvida javnosti i svih zainteresiranih u načinu trošenja proračunskih sredstava. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obveze su prema Zakonu o proračunu objaviti u službenom glasilu, odnosno na internetskim stranicama:

- proračun i projekcije;
- odлуku o privremenom financiranju;
- izmjene i dopune proračuna;
- godišnji i polugodišnji izvještaj o izvršenju te
- godišnje finansijske izvještaje.

Primjena gore navedenih zakonskih odredbi jača povjerenje građana u političke procese, omogućuje građanima pozivanje vlasti na odgovornost te štiti od prevare i zlouporabe. Osim pozitivnih učinaka na kvalitetu upravljanja, proračunska transparentnost donosi i značajne finansijske koristi.

Kako bi se poboljšala komunikacija između građana i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i kako bi se građanima omogućilo uključivanje u izradu Proračuna, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu izraditi vodič za građane uz proračune jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Vodič se može tiskati i/ili objaviti na mrežnim stranicama. Cilj je vodiča na jednostavan način upoznati građane s osnovnim pojmovima iz područja financija lokalne i područne (regionalne) samouprave, sadržajem proračuna, raspoloživi izvorima financiranja i prijedlogom ključnih programa, projekata i aktivnosti koji se planiraju financirati iz tih izvora u srednjoročnom razdoblju.

UPUTA ZA IZRADU PRORAČUNA BJELOVARSKO BILOGORSKE ŽUPANIJE

Ciljevi i planirane politike Bjelovarsko bilogorske županije

Županijska skupština Bjelovarsko bilogorske županije na 12. sjednici održanoj 27. listopada 2016. godine donesena je Odluka o produljenju trajanja važeće Strategije razvoja Bjelovarsko bilogorske županije 2011. – 2013. na razdoblje od 01. siječnja 2016. godine zaključno sa 31. prosinca 2016. godine (Glasnik br. 12/15).

Županijskom razvojnom strategijom Bjelovarsko bilogorske županije koju je usvojila Županijska skupština 2011. godine određeni su strateški ciljevi kojima se ostvaruju uvjeti za jačanje konkurentnosti i realizaciju razvojnih potencijala, nastoji ostvariti održiv društveno – gospodarski razvoj svih dijelova Županije.

Usvojena tri strateška cilja odnose se na sljedeće:

1. Strateški cilj 1: Povećanje konkurentnosti gospodarstva Županije

- 1.1. Prioritet : Ruralni razvoj
- 1.2. Prioritet: Razvoj turizma
- 1.3. Prioritet: Razvoj prerađivačke industrije, Ministarstvo poduzetništva i obrta
- 1.4. Prioritet: Jačanje ljudskih potencijala

2. Strateški cilj 2: Unaprjeđenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života

- 2.1. Prioritet: Zaštita okoliša
- 2.2. Prioritet: Razvoj zdravstvene, socijalne, sportske i kulturne infrastrukture
- 2.3. Prioritet: Razvoj civilnog društva

3. Strateški cilj 3: Razvoj komunalne infrastrukture

- 3.1. Prioritet: Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje
- 3.2. Prioritet: Prometna infrastruktura
- 3.3. Prioritet: Uređenje prostora

Prihodi proračuna Bjelovarsko bilogorske županije

Upravni odjel za proračun i financije u sklopu ovih Uputa izrađuje procjenu prihoda i primitaka za plansko razdoblje.

Najznačajniji prihodi Županijskog proračuna su porezni prihodi:

Prihod od poreza na dohodak procjenjuje se na temelju ostvarenih prihoda u prethodnom razdoblju i procjena utjecaja izmjena Zakona o porezu na dohodak.

Prihod od poreza na cestovna motorna vozila procjenjuje se na temelju razreza ovog poreza za tekuću godinu i evidentiranih dugova iz ranijih godina po Izvješću Porezne uprave.

Prihod od poreza na automate procjenjuju se temeljem ostvarenih prihoda prethodnih godina i dinamike uplate tekuće godine.

Značajan dio prihodovne strane proračuna čine i pomoći. Pomoći iz inozemstva i od subjekata općeg proračuna procjenit će se na temelju sklopljenih ugovora sa međunarodnim organizacijama, institucijama i tijelima EU, sa ministarstvima, te na temelju dosadašnje prakse i procjene.

Prihodi od ostalih subjekata unutar općeg proračuna odnose se na pomoći Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (sufinanciranje programa energetske učinkovitosti), dok se pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije odnose na pomoći za decentralizaciju u školstvu, zdravstvu i socijalnoj skrbi, a planiraju se na temelju Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna JLP(R)S za razdoblje 2016. – 2018. godine. Po Uputama sredstva za ove namjene planiraju se na razini 2016. godine.

Prihodi od jedinica lokalne samouprave procjenjuju se na temelju sklopljenih ugovora i sporazuma o sufinanciranju projekata i aktivnosti.

Prihodi od imovine odnose se u najvećoj mjeri na naknade za koncesije u zdravstvu, lovstvu i na vodama, te na prihode od legalizacije nezakonito izgrađenih zgrada, a procjenjuje se na temelju broja sklopljenih ugovora vezanih uz koncesije, odnosno na temelju broja podnesenih zahtjeva za legalizaciju.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi obuhvaćaju prihode od županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade, prihode po posebnim propisima, a u najvećoj mjeri su to prihodi od prodaje državnih biljega koji se procjenjuju na temelju naplaćenih prihoda pretekle godine i procjene za iduću godinu.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija obuhvaćaju prihode od objave korisnika u Glasniku Bjelovarsko bilogorske županije, te prihoda proračunskih korisnika koji se uplaćuju u županijski proračun temeljem članka 48. i 52. Zakona o proračunu.

Prihodi od prodaje neproizvedene imovine obuhvaćaju prihode od prodaje poljoprivrednih zemljišta koje se provode prema Zakonu o poljoprivrednim zemljištima. Procjenjuje se na bazi ostvarenih uplata prethodne godine.

Primljene otplate glavnice danih zajmova i primici od prodaje dionica i udjela u glavnici procjenjuju se na temelju praćenja broja danih zajmova i ostvarenih prihoda u prethodnom razdoblju.

Okvirni limiti prijedloga finansijskih planova

Upravni odjeli Županije

U nastavku se navode podaci o okvirnim iznosim planiranih rashoda po odjelima Županije koji služe kao podloga za izradu prijedloga finansijskih planova za 2017. godinu i projekcije 2018. – 2019.

-u kunama-

NAZIV UPRAVNOG ODJELA	PLAN 2016.	PLAN 2017.	PROJEKCIJE 2018.	PROJEKCIJE 2019.
UPRAVNI ODJEL ZA POSLOVE ŽUPANIJE SKUPŠTINE I OPĆE POSLOVE	1.077.000,00	3.077.000,00	1.077.000,00	2.050.000,00

KABINET ŽUPANA	1.965.000,00	1.965.000,00	1.965.000,00	1.965.000,00
UPRAVNI ODJEL ZA PRORAČUN I JAVNU NABAVU	15.037.970,00	15.037.970,00	15.037.970,00	15.037.970,00
UPRAVNI ODJEL ZA ZDRAVSTVO, SOCIJALNU ZAŠTITU I UMIROVLJENIKE	27.159.207,00	27.159.207,00	27.159.207,00	27.159.207,00
UPRAVNI ODJEL ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO, SLATKOVODNO RIBARSTVO, LOVSTVO I ZAŠTITU OKOLIŠA	5.987.030,00	5.987.030,00	5.987.030,00	5.987.030,00
UPRAVNI ODJEL ZA OBRAZOVANJE, KULTURU, ŠPORT I NACIONALNE MANJINE	52.864.681,00	52.864.681,00	52.864.681,00	52.864.681,00
UPRAVNI ODJEL ZA GRADITELJSTVO, PROMET, PROSTORNO UREĐANJE I KOMUNALNU INFRASTRUKTURU	6.383.800,00	6.383.800,00	6.383.800,00	6.383.800,00
UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO, OBRTNIŠTVO I FONDOVE EUROPJSKE UNIJE	11.753.000,00	11.753.000,00	11.753.000,00	11.753.000,00
UKUPNO	122.227.688,00	124.227.688,00	122.227.688,00	123.200.688,00

Napomena. Podaci koji se odnose na rashode u planskom razdoblju 2017. – 2019. godine ne sadrže podatke o EU projekatima niti podatke o visini vlastitih i namjenskih sredstava proračunskih korisnika obuhvaćenih decentralizacijom.

U planiranju treba se pridržavati zadanih limita, a u predlaganju projekata i aktivnosti treba poštovati definirane prioritete, planirani dovršetak započetih projekata i osigurati učinkovitost uloženih sredstava, uz mјere štednje.

Proračunski korisnici u sklopu funkcija koje se decentraliziraju

Rashodi za decentralizirane funkcije planiraju se prema Uputama Ministarstava financija za razdoblje 2017. – 2019. Na razini 2016. godine, budući da Vlada nije donijela smjernice ekonomske i fiskalne politike kojima se definira fiskalni okvir.

Proračunski korisnik dodatno povećanje materijalnih rashoda prikazuje samo iznimno, što je potrebno detaljnije obrazložiti (novi objekti, novi program, povećan broj učenika i sl.).

Okvirni limiti rashoda za decentralizirane funkcije u osnovnom školstvu: - iznosi u kunama –

OSNOVNE ŠKOLE	PLAN 2017.	PROJEKCIJE 2018.	PROJEKCIJE 2019.
OŠ Berek	115.860,00	115.860,00	115.860,00
OŠ Čazma	433.080,00	433.080,00	433.080,00
ČOŠ Jana Amosa Komenskog, Daruvar	272.580,00	272.580,00	272.580,00
OŠ Vladimira Nazora, Daruvar	736.860,00	736.860,00	736.860,00

OŠ Dežanovac	230.220,00	230.220,00	230.220,00
OŠ Đulovac	370.740,00	370.740,00	370.740,00
OŠ Garešnica	683.640,00	683.640,00	683.640,00
OŠ I.N.Jemeršića, Grubišno Polje	463.380,00	463.380,00	463.380,00
OŠ Slavka Kolara, Hercegovac	227.100,00	227.100,00	227.100,00
OŠ Ivanska	273.480,00	273.480,00	273.480,00
OŠ Mirka Pereša, Kapela	272.760,00	272.760,00	272.760,00
ČOŠ J.Ružička, Končanica	213.480,00	213.480,00	213.480,00
OŠ Nova Rača	273.480,00	273.480,00	273.480,00
OŠ Rovišće	558.360,00	558.360,00	558.360,00
OŠ Sirač	252.840,00	252.840,00	252.840,00
OŠ Štefanje	171.600,00	171.600,00	171.600,00
OŠ Trnovitički Popovac	118.560,00	118.560,00	118.560,00
OŠ Velika Pisanica	192.240,00	192.240,00	192.240,00
OŠ Trnovitica, Velika Trnovitica	130.680,00	130.680,00	130.680,00
OŠ Mate Lovraka, Veliki Grđevac	222.540,00	222.540,00	222.540,00
OŠ Veliko Trojstvo	330.120,00	330.120,00	330.120,00
Ukupno	6.543.600,00	6.543.600,00	6.543.600,00

Okvirni limiti rashoda za decentralizirane funkcije u srednjem školstvu:
- iznosi u kunama -

SREDNJE ŠKOLE	PLAN 2017.	PROJEKCIJA 2018.	PROJEKCIJA 2019.
Ekonomski i birotehnički škola Bjelovar	555.000,00	555.000,00	555.000,00
Glazbena škola V. Lisinskog, Bjelovar	530.000,00	530.000,00	530.000,00
Gimnazija Bjelovar	892.000,00	892.000,00	892.000,00
Gimnazija Daruvar	410.000,00	410.000,00	410.000,00
Obrtnička škola Bjelovar	650.000,00	650.000,00	650.000,00
Medicinska škola Bjelovar	612.766,00	612.766,00	612.766,00
Komercijalna i trgovачka škola Bjelovar	460.000,00	460.000,00	460.000,00
Turističko-ugostiteljska i prehrambena škola Bjelovar	730.000,00	730.000,00	730.000,00

Srednja škola Čazma	650.000,00	650.000,00	650.000,00
Ekonomski i turistički škola Daruvar	605.000,00	605.000,00	605.000,00
Srednja škola A. Šenoa, Garešnica	700.000,00	700.000,00	700.000,00
Srednja škola B. Kašića, Grubišno polje	630.000,00	630.000,00	630.000,00
Tehnička škola Bjelovar	700.000,00	700.000,00	700.000,00
Tehnička škola Daruvar	680.000,00	680.000,00	680.000,00
Dom učenika srednjih škola Bjelovar	120.000,00	120.000,00	120.000,00
Glazbena škola B. Bjelinskog, Daruvar	225.000,00	225.000,00	225.000,00
Ukupno:	9.149.766,00	9.149.766,00	9.149.766,00

Novi projekt „Pomoćnici u nastavi“ kao dvojni limit planirana se za razdoblje siječanj-lipanj 2016. godine tj. za drugo polugodište školske godine 2015./2016.

U tijeku je sagledavanje potreba kapitalnih rashoda u osnovnom i srednjem školstvu. Nadležni upravni odjel dužan je navedene rashode planirati po korisnicima, a iste dostaviti u Upravni odjel za proračun i i javnu nabavu određeno ovom Upustom.

Okvirni limiti rashoda za decentralizirane funkcije u zdravstvu:

- iznosi u kunama -

VRSTA RASHODA	PLAN 2016.	PROJEKCIJE 2017.	PROJEKCIJE 2018.
TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE	9.570.465,00	9.570.465,00	9.570.465,00
KAPITALNI RASHODI	3.760.992,00	3.760.992,00	3.760.992,00
SVEUKUPNO	13.331.457,00	13.331.457,00	13.331.457,00

Proračunski korisnici obuhvaćeni decentralizacijom, obvezni su nadležnom upravnom odjelu podnijeti detaljno obrazložen zahtjev u vezi kapitalnih ulaganja, vodeći računa o prioritetima ustanove i ograničenim financijskim sredstvima.

Limiti rashoda za decentralizirane funkcije socijalnoj skrbi:

- iznosi u kunama -

PRORAČUNSKI KORISNIK	Plan 2016.	Rebalans 2016.	Plan 2017.	2018.	2019.
A) CENTRI					

Centar za socijalnu skrb Bjelovar	922.275,00	869.732,00	869.732,00	869.732,00	869.732,00
Centar za socijalnu skrb Čazma	307.395,00	314.028,00	314.028,00	314.028,00	314.028,00
Centar za socijalnu skrb Daruvar	794.175,00	724.680,00	724.680,00	724.680,00	724.680,00
Centar za socijalnu skrb Garešnica	256.155,00	241.560,00	241.560,00	241.560,00	241.560,00
UKUPNO	2.280.000,00	2.150.000,00	2.150.000,00	2.150.000,00	2.150.000,00
B) OGRIJEV	1.648.250,00	1.776.500,00	1.776.500,00	1.776.500,00	1.776.500,00
C) DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE	3.817.000,00	3.817.000,00	3.817.000,00	3.817.000,00	3.817.000,00

Slijedi sumarni pregled okvirnih dvojnih limita u osnovnom školstvu za 2017. godinu

-iznos u kunama-

PRORAČUNSKI KORISNIK	PROJEKT "Pomoćnici u nastavi- faza II"/izvor Prijenos EU sredstva	Osiguranje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva Bjelovarsko bilogorske županije/izvor EU sredstava	Osiguranje prehrane učenika slabijeg imovinskog statusa/izvor porez na dohodak
OŠ Berek	-	23.302,64	12.900,00
OŠ Čazma	28.000,00	45.440,15	4.800,00
ČOŠ J. A. Komenskog, Daruvar	-	13.981,58	16.800,00
OŠ Vladimira Nazora, Daruvar	67.000,00	69.907,92	0,00
OŠ Dežanovac	-	40.779,62	8.000,00
OŠ Đulovac	69.000,00	58.256,60	16.000,00
OŠ Garešnica	145.000,00	38.449,36	12.000,00
OŠ I.N.Jemeršića, Grubišno Polje	107.000,00	45.440,15	9.600,00
OŠ Slavka Kolara, Hercegovac	36.000,00	29.128,30	8.000,00
OŠ Ivanska	65.000,00	81.559,24	12.800,00
OŠ Mirka Pereša, Kapela	-	34.953,96	8.800,00
ČOŠ J. Ružičke, Končanica	-	69.907,92	3.060,00
OŠ Nova Rača	-	31.458,56	8.100,00
OŠ Rovišće	170.000,00	101.366,48	39.200,00
OŠ Sirač	-	11.651,32	0,00
OŠ Štefanje	28.500,00	40.779,62	6.400,00
OŠ Trnovitički Popovac	-	30.293,43	10.385,00
OŠ Velika Pisanica	68.500,00	46.605,28	6.200,00
OŠ Trnovitica, Velika Trnovitica	-	23.302,64	5.600,00
OŠ Mate Lovraka, Veliki Grđevac	24.750,00	32.623,70	4.000,00
OŠ Veliko Trojstvo	49.600,00	52.430,94	20.700,00
UKUPNO	858.350,00	921.619,41	213.345,00

Slijedi sumarni pregled okvirnih dvojnih limita u srednjem školstvu za 2017. godinu.

-Iznosi u kunama –

PRORAČUNSKI KORISNIK	PROJEKT "Uz potporu sve je moguće II faza"
Gimnazija Bjelovar	-
Medicinska	-
Komercijalna i trgovačka Bjelovar	-
GŠ V. Lisinski Bjelovar	-
Ekonomski i birotehnički Bjelovar	39.500,00
TUPŠ Bjelovar	77.750,00
SŠ Čazma	42.125,58
SŠ Grubišno Polje	-
SŠ Garešnica	47.510,00
Tehnička Daruvar	41.200,00
Ekonomski i turistički Daruvar	-
Gimnazija Daruvar	-
GŠ B.Bjeloskog Daruvar	-
Tehnička Bjelovar	-
Obračnička Bjelovar	17.000,00
Dom učenika Bjelovar	-
UKUPNO	265.085,58

Projekt „Pomoćnici u nastavi“ „Osiguranje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva Bjelovarsko bilogorske županije“ planiraju se najvećim dijelom ostvariti iz sredstava EU. Navedeni limiti planirani su za razdoblje siječanj-lipanj 2017. godine tj. za drugo polugodište školske godine 2016./2017.

U tijeku je sagledavanje potreba kapitalnih rashoda u osnovnom i srednjem školstvu. Nadležni upravni odjel dužan je navedene rashode planirati po korisnicima, a iste dostaviti u Upravni odjel za proračun i javnu nabavu određeno ovom Uputom.

Ostali proračunski korisnici

Javna ustanova – Zavod za prostorno uređenje Bjelovarsko bilogorske županije, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima te Kulturni centar Mato Lovrak upisane su u registar proračunskih korisnika Bjelovarsko bilogorske županije te su obvezne iskazivati svoje finansijske obveze na taj način.

- u kunama –

PRORAČUNSKI KORISNIK	Plan 2017.	2018.	2019.

Javna ustanova - Zavod za protorno uređenje BBŽ	1.396.800,00	1.396.800,00	1.396.800,00
Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima	614.780,00	614.780,00	614.780,00
Kulturni centar Mato Lovrak Veliki Grđevac	400.000,00	400.000,00	400.000,00

Ostali korisnici proračuna

Ostali korisnici proračuna, **dužni su nadležnom upravnom odjelu dostaviti zahtjev za potrebnim sredstvima u 2017. godini i projekcije za 2018. i 2019. godinu sa detaljno obrazloženim planiranim aktivnostima (tekstualno i brojčano) i to na propisanom obrascu u prilogu - Planiranje proračuna za razdoblje 2017. – 2019. godine (ostali korisnici proračuna) u roku utvrđenom u terminskom planu ovih Uputa.**

Ostali korisnici proračuna su svi oni korisnici koji se financiraju iz proračuna Bjelovarsko bilogorske županije, a nisu upisani u Registar proračunskih korisnika kako slijedi:

- Turistička zajednica Bjelovarsko bilogorske županije
- Vatrogasna zajednica Bjelovarsko bilogorske županije
- Društvo Crvenog križa Bjelovarsko bilogorske županije
- Zajednica kulturno umjetničkih udruga Bjelovarsko bilogorske županije
- Sportska zajednica Bjelovarsko bilogorske županije
- Ostali korisnici.

Tvrtke kojima je Županija osnivač/suosnivač

Tvrtke kojima je Županija osnivač u obvezi su dostaviti nadležnom upravnom odjelu svoje zahtjeve sa detaljno obrazloženim planiranim aktivnostima (tekstualno i brojčano) u propisanom obrascu u prilogu – Planiranje proračuna za razdoblje 2017. – 2019. godine (tvrtke kojima je županija osnivač/suosnivač) u roku utvrđenom u terminskom planu ovih Uputa. Navedeno se odnosi na sljedeće tvrtke:

- Bjelovarski sajam
- Bjelovarsko bilogorske vode
- Razvojna agencija Bjelovarsko bilogorske županije „RERA“
- Centar za gospodarenje otpadom Bjelovarsko bilogorske županije „CGO“

Metodologija izrade prijedloga finansijskog plana proračunskog korisnika jedinica područne (regionalne) samouprave

Po primitku Uputa za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Ministarstva financija, Upravni odjel za proračun i javnu nabavu Bjelovarsko bilogorske županije izradio je Upute za izradu proračuna Bjelovarsko bilogorske županije za razdoblje 2017. – 2019. godine te ih dostavlja nadležnim upravnim odjelima Županije.

Nadležni upravni odjeli po primitku ovih uputa, dostavljaju ih svojim proračunskim korisnicima koji po njima izrađuju svoje prijedloge finansijskih planova.

Nakon izrade prijedloga finansijskih planova, proračunski korisnici ih dostavljaju nadležnom Upravnom odjelu na daljnje postupanje. Nadležni Upravni odjel po primitku istih, ih kontrolira i dostavlja ih Upravnom odjelu za proračun i javnu nabavu u odgovarajućoj zadanoj formi na daljnje postupanje.

Prijedlog finansijskog plana proračunskog korisnika

Proračunski korisnici Županije su upravna tijela i njihovi proračunski korisnici.

Prema Zakonu o proračunu, proračunski korisnici u obvezi su izraditi finansijske planove za plansko razdoblje, iste unijeti u sustav riznice te dostaviti nadležnom upravnom odjelu zajedno sa obrazloženjima. Odjeli trebaju podatke sistematizirati i prekontrolirati te dostaviti Upravnom odjelu za proračun i javnu nabavu radi uključivanja u Prijedlog proračuna Županije, u rokovima utvrđenim ovom Uputom.

Poznato je da Županija ima brojne proračunske korisnike u školstvu, zdravstvu i socijalnoj skrbi zbog provođenja procesa decentralizacije u tim djelatnostima i na koje se odnosi obveza primjene Zakona o proračunu i ovih Uputa. Popis proračunskih korisnika reguliran je Registrom proračunskih i izvanproračunskih korisnika (NN br. 68/15 i 50/16).

Proračunski korisnik u finansijskom planu **treba iskazati sve svoje prihode i rashode**, bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun Županije ili podmirenje dijela rashoda korisnika izravno s računa proračuna.

Županija je sredinom 2015. godine započela sa implementacijom lokalne riznice, a tijekom 2016. nastavila s uključivanjem proračunskih korisnika u sustav tzv. light riznice. U 2016. godini Županija će uspostaviti potpunu riznicu za sve proračunske korisnike osim Centara za socijalnu skrb za koje se i dalje nastavlja njihovo decentralizirano financiranje putem proračuna Bjelovarsko bilogorske županije koristeći sustav light riznice.

U skladu sa člankom 29. Zakona o proračunu, prijedloga finansijskog plana proračunskog korisnika jedinice regionalne samouprave sadrži:

1. procjenu prihoda i primitaka iskazano po vrstama za razdoblje 2017. – 2019. godine
2. plan rashoda i izdataka za razdoblje 2017. – 2019. godinu razvrstane prema proračunskim klasifikacijama
3. obrazloženje prijedloga finansijskog plana

Prijedlog finansijskog plana sastavlja se u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 124/14, 115/15), te Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (NN br. 26/10 i 120/13).

Svi korisnici proračunskih sredstava Bjelovarsko bilogorske županije obvezni su svoje prijedloge finansijskih planova sastaviti na trećoj razini računskog plana i detaljno ih obrazložiti osobito ako je riječ o programima i aktivnostima.

Napominjemo da Finansijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika treba biti uravnotežen. Izuzev prihoda i rashoda u finansijski plan je potrebno uključiti i predviđeni manjak, odnosno višak prihoda te s navedenim bilančnim kategorijama postići uravnoteženje.

Finansijski plan koji uključuje isključivo plan prihoda i rashoda bez rezultata poslovanja ne pruža cijeloviti finansijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja. Evidentno je da izvori financiranja poslovanja korisnika nisu isključivo prihodi tekuće godine, već i viškovi iz prethodnih godina. S druge strane, proračunski korisnici koji posluju s manjakom trebaju kroz finansijski plan pokazati korekcije pogrešnih odluka iz prošlosti iz kojih su manjkovi proizašli i pronaći načine za njihovo pokriće. Manjkovi se mogu pokriti ili na teret novih izvora financiranja, odnosno rasta prihoda ili smanjenjem ukupne rashodovne strane u visini nastalih manjkova. Često je pitanje može li se sukcesivno, kroz više godina planirati pokriće manjka iz prethodne (ih) godina. Iznimno, kada proračunski korisnici dođu u situaciju da im preneseni manjak čini značajan dio ukupnog finansijskog plana, odnosno da ga s obzirom na projekciju prihoda i stvorene obveze ne mogu realno pokriti u jednoj godini (a da istodobno nastave pružati javnu uslugu zadovoljavajuće kvalitete), moguće je sukcesivno planirati pokriće manjka kroz godine. To je moguće jedino pod uvjetom da se uz finansijski plan donese i akt koji će sadržavati:

1. analizu i ocjenu postojećeg finansijskog stanja institucije,
2. prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzoraka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje (to je skup mjera za povećanje visine i/ili strukture prihoda, poboljšanje naplate potraživanja, racionalizaciju poslovanja sa ciljem boljeg iskorištenja kapaciteta i snižavanje troškova, nova organizacijska struktura, promjene u razini zapošljavanja i sl.) i
3. akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim finansijskim i ekonomskim učinkom.

S druge strane, proračunski korisnici svjesni su potrebe uključivanja rezultata u finansijski plan, ali najčešće ne znaju na koji način tehnički to provesti. Rezultat o kojem govorimo u računovodstvenim evidencijama iskazana na podskupni račun 922 „Višak/manjak prihoda“.

Višak i manjak ne iskazuje se u finansijskom planu na računima razreda 6/7 i 3/4, već se u sam finansijski plan uključuje bilančna pozicija 922 „Višak-manjak prihoda“. Činjenica je da je konačni rezultat poslovanja poznat tek u siječnju godine za koju se donosi finansijski plan pa se zbog toga prilikom planiranja tj. izrade finansijskog plana u obzir uzima planirani rezultat poslovanja, odnosno njegova procjena rezultata poslovanja.

Model finansijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dan je u prilog ovih Uputa. Sastoje se od Općeg dijela, Plana prihoda i primitaka, te Plan rashoda i izdataka.

Napominjemo da Finansijski plan korisnika treba biti uravnotežen. Pored prihoda i rashoda u planu je moguće uključiti i predviđeni manjak odnosno višak prihoda, te tako postići uravnoteženje. S tim u vezi u prilogu se daje primjer finansijskog plana proračunskog korisnika, a u nastavku sažetak prijedloga:

PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA (proračunski korisnik) ZA 2017. i PROJEKCIJA PLANA ZA 2018. i 2019. GODINU			
OPĆI DIO			
	Prijedlog plana za 2017.	Projekcija plana za 2018.	Projekcija plana za 2019.
PRIHODI UKUPNO			
PRIHODI POSLOVANJA			
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANSIJSKE IMOVINE			
RASHODI UKUPNO			
RASHODI POSLOVANJA			
RASHODI ZA NEFINANSIJSKU IMOVINU			
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	0	0	0
VIŠAK/MANJAK IZ PRETHODNE GODINE	0	0	0
PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	Prijedlog plana za 2017.	Projekcija plana za 2018.	Projekcija plana za 2019.
IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA			
NETO FINANCIRANJE			
VIŠAK / MANJAK + NETO FINANCIRANJE	0	0	0

Procjena prihoda i primitaka

Proračunski korisnici obvezni su izraditi procjenu prihoda i primitaka za plansko razdoblje po izvorima financiranja, koji predstavljaju skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene.

Osnovni izvori financiranja su:

- opći prihodi i primici
- vlastiti prihodi
- prihodi za posebne namjene
- pomoći
- donacije
- prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade štete s osnova osiguranja
- namjenski primici

Opće prihode i primitke čine prihodi od poreza, prihodi od finansijske imovine, prihodi od nefinancijske imovine, prihodi od administrativnih pristojbi, prihodi od kazni.

U izvor financiranja opći prihodi i primici proračunski korisnik uključuje prihode koje ostvari iz nadležnog proračuna, a koje planira u okviru **podskupine 671 – „Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskog korisnika“**.

Vlastite prihode čine prihodi koje korisnik ostvaruje obavljanjem poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima, a koje mogu obavljati i drugi pravni subjekti izvan općeg proračuna (iznajmljivanje prostora, obavljanje ugostiteljskih usluga i sl.). U finansijskom planu za 2017.-2019. vlastiti prihodi će se i dalje iskazivati u okviru podskupine 661 "Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga" i uplaćivati se u skladu s člankom 52. Zakona o proračunu u Proračun Bjelovarsko bilogorske županije.

Namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika - člankom 48. i 52. Zakona o proračunu propisana je **obveza uključivanja** namjenskih prihoda i primitaka, te vlastitih prihoda koje ostvare proračunski korisnici jedinice lokalne i područne samouprave u proračun (sredstva HZZO, školska kuhinja i dr.).

Prihode za posebne namjene čine prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima (komunalne naknade, spomeničke rente, vodni doprinos, lovozakupnine, opskrbnine, sredstva od legalizacije i dr.).

Svi proračunski korisnici županije dužni su unijeti u sustav riznice i dostaviti nadležnom upravnom odjelu uz osnovni finansijski plan i plan svih svojih vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka, bez obzira na uplatu istih u nadležni proračun.

Izvor financiranja - **pomoći** čine prihodi ostvareni od inozemnih vlada, od međunarodnih organizacija, te institucija i tijela EU, prihodi iz drugih nenadležnih proračuna, te ostalih subjekata unutar općeg proračuna, iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava.

Prihode koje ostvari jedinica regionalne samouprave iz pomoći izravnjanja za financiranje decentraliziranih funkcija, planiraju se na podskupini 635 „Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije“.

Jedinice lokalne i regionalne samouprave i njihovi proračunski korisnici mogu ostvariti sredstva tekućih i kapitalnih pomoći od proračunskog korisnika državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava Europske unije. Kod programa Europske unije proračunski korisnik državnog proračuna pojavljuje se kao tijelo koje proslijeđuje sredstva proračunskom korisniku jedinice lokalne ili regionalne samouprave.

Jedinica lokalne ili regionalne samouprave planira sredstva Europske unije na podskupini računa 638 „Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava“ – evidentiraju se na osnovnom računu 6381 „Tkuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava“ i na 6382 „Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava“. Primljeni predujam za provođenje EU projekta JLP(R)S knjigovodstveno evidentira zaduženjem novčanih sredstava te odobrenjem osnovnog računa 23957 Obveze za EU predujmove. Nakon nastanka rashoda vezanih za projekt koji se financira iz EU sredstava, za iznos tih rashoda jedinica zadužuje osnovni račun 23957 Obveze, te odgovarajući račun unutar podskupine 638.

Ako je krajnji korisnik EU sredstava koja prima JLP(R)S proračunski korisnik iz njene nadlažnosti, prihod i rashod će iskazati proračunski korisnik, a ne JLP(R)S, osim kad je JLP®S osigurala prefinanciranje.

U tom slučaju naknadno refundirana EU sredstva JLP(R)S priznaje kao svoj prihod, a proračunski korisnik sredstva prefinanciranja priznaje kao prihod iz nadležnog proračuna u okviru podskupine 671 Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika.

Iznimno, ako jedinica lokalne ili regionalne samouprave ili njihovi proračunski korisnici sudjeluju u EU programima kojima upravljaju institucije izvan Republike Hrvatske, ostvarena sredstva planiraju se na podskupini računa 632 „Pomoći od međunarodnih organizacija, te institucija i tijela Europske unije“.

Korisnik sredstava EU pomoći obvezan je u svom računovodstvu osigurati informacije o svim poslovnim događajima i transakcijama vezanim uz provedbu projekta, kao i podatak o obračunatim kamataima na sredstva dobivena kao predujam.

Izvor financiranja - **donacije** čine prihodi ostvareni od fizičkih osoba, neprofitnih organizacija, trgovačkih društava i od ostalih subjekata izvan općeg proračuna. Proračunski korisnici ne mogu planirati donacije (skupina 663) od drugih proračuna i proračunskih korisnika.

Izvor financiranja - **prihodi od prodaje** ili zamjene nefinansijske imovine i naknade s naslova osiguranja čine prihodi ostvareni prodajom ili zamjenom nefinansijske imovine i od naknade štete s osnove osiguranja, a mogu se koristiti samo za kapitalne rashode za ulaganja u dionice i udjele trgovačkih društava, te za otplatu glavnice temeljem dugoročnih zaduženja. Kapitalni rashodi su: rashodi za nabavu nefinansijske imovine, rashodi za održavanje nefinansijske imovine, kapitalne pomoći koje se daju trgovačkim društvima u kojima država, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje za nabavu nefinansijske imovine i dodatna ulaganja u nefinansijsku imovinu.

Izvor financiranja - **namjenski primici** čine primici od finansijske imovine i zaduživanja, čija je namjena utvrđena posebnim ugovorima i/ili propisima.

Osnovne i srednje škole, učenički dom, ustanove u zdravstvu, javne ustanove u vlasništvu županije (Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima te kulturni centar Mato Lovrak), prihode koje dobivaju iz nadležnog proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na računima podskupine 671 „Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika“, a ostale prihode dužni su u finansijskom planu iskazati prema izvorima sredstava i ekonomskoj klasifikaciji.

Centri za socijalnu skrb Bjelovarsko bilogorske županije, prihode koje dobivaju od Bjelovarsko bilogorske županije (za decentralizirane funkcije) evidentiraju na računima podskupine 636 „Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan“.

Člankom 48. i 52. Zakona o proračunu propisana je obveza uplate namjenskih prihoda i primitaka, te vlastitih prihoda koje ostvare proračunski korisnici jedinice lokalne i područne samouprave u nadležni proračun. Slijedom navedenog, svi proračunski korisnici moraju u finansijskim planovima prikazati sve prihode bez obzira da li se uplaćuju u proračunu Bjelovarsko bilogorske županije ili ne.

Kako je tijekom ove godine došlo do prekida postupka sanacije ustanova u zdravstvu koje su time vraćene u okrilje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunom jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2017. – 2019. trebaju biti obuhvaćene i ove ustanove sa svim svojim prihodima i rashodima. Sve vlastite i namjenske prihode ustanova za zdravstvu u vlasništvu jedinica, uključujući i prihode ostvarene od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, potrebno je planirati u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i vlastite te namjenske prihode škola, **izuzev plaća te ostalih rashoda za zaposlene**. Dakle, plaće i ostale rashode za zaposlene osnovnih i srednjih škola koji se u državnom proračunu iskazuju po prirodnoj vrsti troška, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne iskazuju u proračunu za iduće trogodišnje razdoblje.

Prijedlog plana rashoda i izdataka

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni su izraditi prijedlog plana rashoda i izdataka za razdoblje 2017. - 2019. godine razvrstane prema proračunskim klasifikacijama u skladu s pravilnicima: Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (NN br. 26/10 i 120/13) i Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN br. 124/14, 115/15).

Dakle, obvezno je uključivanje svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka proračunskih korisnika u proračun Bjelovarsko bilogorske županije, sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji, te izvorima financiranja.

Proračunski korisnici obuhvaćeni decentralizacijom u školstvu, zdravstvu i socijalnoj skrbi obvezni su kod planiranja rashoda koji se financiraju prema minimalnim standardima primjenjivati podatke prema Uputama Ministarstva financija, odnosno na razini 2016. godine.

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koristi podskupinu računa 366 „Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna“ za planiranje sredstava proračunskom korisniku koji nije iz njegove nadležnosti, bez obzira hoće li se navedena sredstva u procesu izvršavanja doznačavati na račun korisnika ili nadležnog proračuna.

Proračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave rashode i izdatke za 2017. godinu planira na razini podskupine (treća razina računskog plana), a za 2017. i 2018. na razini skupine (druga razina računskog plana).

Predlažemo da se prijedlog finansijskog plana korisnika za potrebe Županije izrađuje i dalje na četvrtoj razini računskog plana (razina odjeljka), a nadležni upravni odjeli da te podatke obrađuju i pripremaju na razini podskupine (treća razina računskog plana).

Upravna vijeća, školski odbori i ostala upravljačka tijela proračunskih korisnika jedinica obvezni su usvojiti finansijski plan do kraja godine za 2017. godinu na trećoj razini (razina podskupine), a projekcija za 2018. i 2019. godinu na drugoj razini (razina skupine), kako bi se od 1. siječnja 2017. moglo preuzimati i izvršavati nove obveze.

U planiranju rashoda proračunskih korisnika u nadležnosti Županije ne smije se koristiti skupina 38 „Donacije“ već se rashodi trebaju planirati prema vrsti troška

Nema preuzimanja novih obveza bez suglasnosti osnivača. Zaduživanje radi realizacije EU projekata moguće je jedino uz suglasnost osnivača, Bjelovarsko bilogorske županije.

Upravni odjeli obvezni su za svakog proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti obraditi podatke o svim prihodima i primicima po izvoru, kao i rashodima i izdacima prema važećim klasifikacijama.

Obrazloženje finansijskog plana

U skladu s člankom 30. Zakona o proračunu proračunski korisnici su dužni uz prijedlog finansijskog plana izraditi i dostaviti obrazloženje prijedloga finansijskog plana.

Obrazloženje je podloga za analiziranje rezultata (učinaka) i oblikovanje budućih ciljeva, usmjeravanje djelovanja proračunskog korisnika, te osnova za utvrđivanje odgovornosti.

Obrazloženje prijedloga finansijskog plana sadrži:

- a) sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika,
- b) obrazložene programe,
- c) zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi,
- d) usklađene ciljeve, strategiju i programe s dokumentima dugoročnog razvoja,
- e) ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa,
- f) izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti proračunskog korisnika u prethodnoj godini,
- g) ostala obrazloženja i dokumentaciju.

Budući da se finansijski plan, odnosno proračun čiji se posebni dio sastoji od finansijskih planova proračunskih korisnika, usvaja za trogodišnje razdoblje važno je kroz obrazloženje postići da proračunski dokumenti pažljivo objašnjavaju, od godine do godine, kako su procjene proračunskih stavki i višegodišnje procjene povezane s višegodišnjim procjenama iz prethodne godine.

Dakle, odstupanja od onog što je prethodne godine projicirano za 2017. i 2018., i što je već usvojeno prethodne godine, ali na manje razrađenoj razini potrebno je u ovome dijelu obrazložiti, navodeći zbog čega dolazi do razlika u odnosu na projekcije dane prethodne godine.

Uvođenjem programskog planiranja, naglasak se stavlja na rezultate koji se postižu provedbom programa, aktivnosti i projekata. Time se zahtijeva i preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa od strane jedinice lokalne i regionalne samouprave i njihovih proračunskih korisnika.

Da obrazloženje postaje sve značajniji dio samog finansijskog plana ukazuje i pitanje iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti: „Obrazloženje finansijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna i proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži sažetak djelokruga rada proračunskog korisnika, obrazložene programe, zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa, izvještaj o postignutim ciljevima i rezultatima programa temeljenim na pokazateljima uspješnosti iz nadležnosti proračunskog korisnika u prethodnoj godini, te ostala obrazloženja i dokumentaciju.“

Prilikom izrade obrazloženja naglasak je potrebno staviti na ciljeve koji se programima namjeravaju postići i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva.

Obrazloženje cilja nekog programa mora odgovoriti na sljedeća pitanja:

- što se ovim programom želi postići
- kako se nastoji realizirati program
- tko je korisnik ili primatelj usluge.

U opisu programa i njihovih ciljeva važno je istaknuti uštede do kojih će dovesti realizacija utvrđenih ciljeva.

Cilj mora biti konkretni i ostvariv. Opisni dio cilja ukratko daje jasnu sliku kretanja i djelovanja u narednom razdoblju.

Planirane potrebe neophodno je evidentirati na razini programa, koji predstavlja skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja. Time je proračun usmjeren na rezultate svakog programa i omogućava praćenje rashoda i izdataka vezanih uz njegovu provedbu. Proračun po programa prezentira javnosti, predstavničkim i izvršnim tijelima ciljeve i proračunska sredstva za provedbu opisanih ciljeva, te rezultate provedbe planiranih programa.

U opisu programa i njihovih ciljeva važno je istaknuti uštede do kojih će dovesti realizacija utvrđenih ciljeva, a moguće je dodati i objašnjenje posljedica koje bi nastale u slučaju neprovedbe ovoga programa ili neprovedbe u predloženom obuhvatu ili predviđenom razdoblju.

U okviru procjene potrebnih sredstava potrebno je navesti ishodište i pokazatelje na kojima se zasnivaju izračuni i ocjene potrebnih sredstava za provođenje programa, odnosno aktivnosti/projekata.

Pokazatelji uspješnosti omogućavaju praćenje i mjerjenje uspješnosti postizanja utvrđenih ciljeva. Pri definiranju pokazatelja uspješnosti mogu se koristiti dvije vrste pokazatelja:

- pokazatelj učinka i
- pokazatelj rezultata.

Pokazatelji uspješnosti predstavljaju podlogu za mjerjenje učinkovitosti provedbe programa. Pokazatelji trebaju biti:

- specifični - da zaista mijere ono što treba mjeriti,
- mjerljivi - u pogledu kvalitete i/ili količine,
- dostupni - u okviru prihvatljivih troškova,
- relevantni - u odnosu na definirani cilj i

- vremenski određeni - da se definirani ciljevi izvrše u zadanom vremenskom roku.

Pokazatelji rezultata odnose se na proizvedena dobra i usluge stvorene putem različitih aktivnosti.

Da bi pokazatelj rezultata omogućio praćenje ostvarivanja postavljanog cilja potrebno je definirati početnu vrijednost za taj pokazatelj i ciljne vrijednosti za godine za koje smo utvrdili da želimo postići ovaj cilj.

Obzirom da ova vrsta pokazatelja ne pruža informaciju o učinkovitosti postizanja dugoročnih, sveobuhvatnih rezultata, potrebno je definirati i koristiti i pokazatelje učinka.

Pokazatelji učinka pružaju informaciju o dugoročnim rezultatima te društvenim i ekonomskim promjenama (primjerice, smanjenje nezaposlenosti, povećanje gospodarskog rasta, smanjenje onečišćenja okoliša/zraka/voda/tla, unapređenje zdravlja mlađih, smanjenje zloporabe droga...), koje se postižu provedbom programa.

Glavna karakteristika pokazatelja uspješnosti je mjerljivost, zbog toga ih je potrebno brojčano iskazati ili jasno izraziti što će doprinijeti kvalitetnijem izvješćivanju o ostvarivanju programa.

Izvan proračunski korisnik

Izvanproračunski korisnik Županije je Županijska uprava za ceste Bjelovar. Uprava je u obvezi pripremiti prijedlog finansijskog plana temeljem Zakona o proračunu i ovih Uputa i dostaviti ga nadležnom upravnom tijelu.

Finansijski plan izrađuje se u skladu sa člankom 17. Zakona o proračunu. Prijedlog finansijskog plana sadrži:

- procjena prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2017. – 2019.,
- plan rashoda i izdataka za razdoblje 2017. – 2019., razvrstane prema proračunskim klasifikacijama i
- obrazloženje prijedloga finansijskog plana.

Uz navedeno se prilaže i obrazloženje planiranih programa i aktivnosti, s naglaskom na ciljeve i pokazatelje uspješnosti realizacije tih ciljeva. Potrebno ih je brojčano iskazati i jasno izraziti.

Finansijski plan mora biti uravnotežen.

Izvanproračunski korisnik planira prihode i primitke, rashode i izdatke za 2017. godinu za potrebe Županije na razini podskupine (treća razina računskog plana) i odjeljka (četvrta razina), a za 2018. i 2019. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana).

Uz ekonomsku i programsku klasifikaciju, izvanproračunski korisnik u izradi finansijskog plana obvezan je primijeniti i klasifikaciju po izvorima financiranja.

Izvore financiranja čine skupine prihoda i primitaka koji se financiraju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene.

Upravno vijeće obvezno je usvojiti finansijski plan do kraja tekuće godine kako bi se od 01. siječnja 2017. godine mogle preuzimati i izvršavati nove obveze za 2017. godinu na trećoj razini (razina podskupine), a projekcija za 2018. i 2019. godinu na drugoj razini (razina skupine).

Županijska skupština daje suglasnost na Prijedlog finansijskog plana Županijske uprave za ceste Bjelovar zajedno sa donošenjem Proračuna Bjelovarsko bilogorske županije za plansko razdoblje.

Terminski plan

Proračunski korisnici u osnovnom i srednjem školstvu obuhvaćeni decentralizacijom *unose samostalno svoje finansijske planove u riznicu i dostavljaju svoje prijedloge finansijskog plana Upravnog odjelu za obrazovanje, kulturu, šport i nacionalne manjine Bjelovarsko bilogorske županije.*

Rok za dostavu: 31. listopada 2016. godine.

Centri za socijalnu skrb na području Bjelovarsko bilogorske županije dostavljaju svoje prijedloge finansijskih planova za decentralizirane funkcije Upravnog odjelu za zdravstvo, socijalnu zaštitu i umirovljenike Bjelovarsko bilogorske županije.

Rok za dostavu Bjelovarsko bilogorskoj županiji: 31. listopada 2016. godine.

Zdravstvene ustanove u nadležnosti Bjelovarsko bilogorske županije (i one u sanaciji) unose samostalno svoje finansijske planove u riznicu i dostavljaju svoje prijedloge finansijskog plana Upravnog odjelu za zdravstvo, socijalnu zaštitu i umirovljenike Bjelovarsko bilogorske županije.

Rok za dostavu Bjelovarsko bilogorskoj županiji: 31. listopada 2016. godine.

Dom za stare i nemoćne Bjelovar unosi samostalno svoj finansijski plan u riznicu dostavlja prijedlog finansijskog plana Upravnom odjelu za zdravstvo, socijalnu zaštitu i umirovljenike Bjelovarsko bilogorske županije.

Rok za dostavu: 31. listopada 2016. godine.

Javna ustanova – Zavod za prostorno uređenje Bjelovarsko bilogorske županije dostavlja prijedlog finansijskog plana Upravnom odjelu za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu Bjelovarsko bilogorske županije.

Rok za dostavu: 31. listopada 2016. godine.

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima dostavlja prijedlog finansijskog plana Upravnom odjelu za poljoprivredu, šumarstvo, slatkovodno ribarstvo, lovstvo i zaštitu okoliša.

Rok za dostavu: 31. Listopada 2016. godine.

Ostali korisnici proračuna dostavljaju svoje finansijske zahtjeve nadležnom upravnom odjelu u Bjelovarsko bilogorskoj županiji.

Rok za dostavu: 31. listopada 2016. godine

Tvrtke i ostali korisnici dostavljaju svoje finansijske zahtjeve nadležnom upravnom odjelu u Bjelovarsko bilogorskoj županiji.

Rok za dostavu: 31. listopada 2016. godine.

Županijska uprava za ceste Bjelovar dostavlja prijedlog finansijskog Upravnog odjelu za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu.

Rok za dostavu: 31. listopada 2016. godine.

Upravni odjeli obvezni su pridržavati se odredbi Zakona o proračunu i ovih Uputa u predlaganju programa i aktivnosti za razdoblje 2017. – 2019. godine iz svoje nadležnosti, te Upravnom odjelu za proračun i javnu nabavu Bjelovarsko bilogorske županije dostaviti obrađene podatke po korisnicima i detaljna obrazloženja predloženog, najkasnije do 02. studenog 2016. godine.

U razdoblju do 02. studenog 2016. godine vršit će se usklađenje prihoda i rashoda s podnesenim zahtjevima i procijenjenim mogućnostima Proračuna.

Upravni odjel za proračun i javnu nabavu sastavit će Nacrt proračuna Bjelovarsko bilogorske županije za razdoblje 2017. – 2019. godine i dostaviti ga županu Bjelovarsko bilogorske županije najkasnije do 05. Studenog 2016. godine.

Nacrt proračuna i Vodič za građane objavit će se na web stranici Bjelovarsko bilogorske županije.

Prikupljanje prijedloga i primjedbi na Nacrt vršit će se u razdoblju do 10. Studenog 2016. godine.

Konačni prijedlog Proračuna Bjelovarsko bilogorske županije za 2017. godinu s projekcijama za 2018. i 2019. godinu i Prijedlog odluke o izvršavanju Proračuna Bjelovarsko bilogorske županije za 2016. godinu uputit će se Županijskoj skupštini na raspravu u razdoblju do 15. studenog, a na usvajanje do 20. prosinca 2016. godine.

OBRASCI

- Prijedlog finansijskog plana – plan rashoda i izdataka upravnih odjela Županije za 2017. godinu i projekcije za 2018. i 2019. godinu s obrazloženjem
- Prijedlog finansijskog plana proračunskog korisnika za 2017. godinu i projekcije za 2018. i 2019. godinu s obrazloženjem

Pomoćni obrasci se mogu preuzeti sa web stranice Ministarstva financija
(<http://www.mfin.hr/hr/lokalni-proracuni>)